

Pravnik

2006

Prilozi

“Uredništvo časopisa Pravnik i autor priloga Goran Miletić ovim se putem ispričavaju mr. sc. Ivanu Šprajcu na propustu u tekstu “Studijski posjet Pravnom fakultetu Sveučilišta u Torontu, 11.-30.-7. 2005.”, koji je objavljen u 81. broju a da se pritom istome nije zahvalilo na nesebičnom doprinosu i pomoći u izradi.”

Hrvatski trening za natjecanje Jessup

U sklopu sve raširenijih *moot court* natjecanja, 3. ožujka 2006. u 11 sati imali smo priliku svjedočiti popularizaciji takvog oblika studentskih aktivnosti. U vijećnici Pravnog fakulteta u Zagrebu, uz sudjelovanje sva četiri hrvatska sveučilišta, održan je *moot court* trening iz međunarodnog prava po standardiziranim pravilima natjecanja Jessup.

Riječ *moot* u engleskom označava raspravu, a *moot court* inscenirani sud na kojem se studenti prava vježbaju u svemu što su tijekom studija naučili. Izvorno, takav se običaj razvio u sklopu američke *case law* nastave koja primjeni praktičnih znanja, snalaženju u tekstu i govorničkim vještinama pridaje veću važnost od suhoparnog učenja podataka. Uslijed konvergencije "angloameričkog" i "kontinentalnog" pristupa pravu i pravnom studiju, *moot court* suđenja univerzalno su se proširila, osobito u sklopu međunarodnih natjecanja.

Punim imenom *Philip C. Jessup International Moot Court Competition* jedno je od najstarijih takvih natjecanja, a pokriva ukupnu materiju međunarodnog javnog prava. Održano je prvi put još davne 1959., a danas se odvija u organizaciji ILSA-e (International Law Students Association), koja je osnovana upravo na njegovim temeljima. Nakon regionalnih i državnih kvalifikacija u kojima sudjeluje preko 500 fakulteta iz 90 zemalja, finale se svake godine krajem ožujka ili početkom travnja održava u Washingtonu.

Pod organizacijom katedri za strane jezike, konkretno prof. Vićan iz Zagreba i prof. Blažević iz Splita, ovaj događaj imao je kao svoj sekundarni cilj promociju i unaprijeđenje govornog engleskog jezika, u čemu je također potpuno uspio.

Nakon početnog izlaganja organizatora i nekoliko uvodnih riječi, prof. Blažević je izložila imaginarni slučaj iz međunarodnog prava kao okosnicu čitavog natjecanja. Države izmišljenih imena Rubria i Acastus spore se po više osnova oko sukcesije bivše države Nessus, graničnih Elizejskih poljana, izgradnje naftovoda i prava lokalnog stanovništva. Čitav slučaj zakompliciralo je složeno isprepletanje javnih i privatnih interesa, odnosa lokalne i središnje vlasti te udjela pojedine države u dionicama kompanije koja posjeduje koncesiju za izgradnju naftovoda.

Rijeka i Split zastupali su Rubriju, a Zagreb i Osijek Acastus, nastupajući u grupama od po četiri izlagača. Sudilo je tročlano sudsko vijeće pod predsjedanjem prof. Turković, koja je svojim potpitanjima usmjeravala raspravu u željenom smjeru. Budući da su argumenti bili ravnopravno raspoređeni, iznesena su mnoga interesantna, iako posve suprotstavljena stajališta. Rijeka, koja je nastupala prva, imala je najteži posao razbijanja ne samo vlastite treme i prezentiranja osnovnih stavova svoje stranke. Svi ostali, kao što je bilo i za očekivati, uvelike su se oslanjali na početno izlaganje iznoseći argumente *pro* i *contra*.

Za sve one koji nisu detaljnije upoznati s međunarodnopravnom problematikom, Jessup *Moot Court* trening mogao je poslužiti kao izvrstan uvod u tu pravnu granu, a za one koji jesu kao repetitorij već poznatog gradiva. Eventualne primjedbe mogu se uputiti nedovoljno ujednačenoj kvaliteti engleskog jezika.

Nakon što su se izredala sva četiri sveučilišta, očekivao se još samo sudački pravorijek. Do njega, međutim, nije došlo u skladu s pripremnim i nenatjecateljskim karakterom čitavog treninga. Organizatori i sudačko vijeće smatrali su neprimjerenim odlučivati koja je momčad najkvalitetnija, što bi, uostalom, bilo i vrlo teško procijeniti. Umjesto toga, podijeljene su nagrade u individualnim kategorijama najboljih izlagača na temelju peterostrukog kriterija

poznavanja prava, primjene prava na činjenice, snalaženja u materijalima, ljubaznog ophođenja i gospodarenja vremenom. Posebno su nagrađeni najbolji govornici engleskog jezika (o čemu su odlučivali profesori, odnosno profesorice engleskog) čime je ispunjen i prethodno spomenuti sekundarni cilj čitavog događaja.